

COVID-19 YÖNETİCİ VE ÖĞRETMEN BİLGİLENDİRME REHBERİ

Antisepsi: Canlı dokular üzerinde hastalık yapan mikroorganizmaların kimyasallarla uzaklaştırılması

Antiseptik: Antisepsi için kullanılan kimyasal maddeler

Dezenfeksiyon: Cansız cisimler üzerinde bulunan ve insanlarda hastalık yapan mikroorganizmaların kimyasal yöntemler veya sıcaklık etkisi ile ortamdan uzaklaştırılması

Dezenfektan: Dezenfeksiyon işleminde kullanılan maddeler

Sanitasyon: Sağlıklı bir yaşam için temizlikle ilgili alınan önlemlerin tümü

KKD (Kişisel Koruyucu Donanım): Çalışanların iş sırasında karşılaştıkları risklere karşı kendilerini korumak amacıyla kullandığı veya taşıdığı alet veya malzemelerdir.

Korunma ve Kontrol Önlemleri Hazırlık

Hijyen ve Sanitasyon kaynaklı salgın hastalıkların bulaşını önlemek için kontrol hiyerarjisi olarak kabul edilen bir dizi enfeksiyon önleme ve kontrol işlemleri gerektirir. Bunlar;

- **İdari kontroller:** kurumsal düzeyde kullanılan (tüm ekipmanların, donanımların, materyallerin v.s.) enfeksiyonun önlenmesine yardımcı olmak ve enfeksiyonun bulaşmasını kontrol etmek ve sınırlamak için uygulanır.
- **Etkili ve yeterli havalandırma :** Enfeksiyona maruz kalma riskini azaltır.
- **İşveren/yöneticiler :** Maruz kalmanın önlenemediği tehlikelere yönelik riski yeterince kontrol etmek için ilgili mevzuata bağlı yükümlülöklere uymak zorunda olmakla beraber personelinin, öğrencilerini ve ziyaretçilerini korumalıdırlar

Korunma ve Kontrol Önlemleri Hazırlık

- o Çalışanlar ve diğer kişiler de kuruluş tarafından belirlenen kurallara uymak, kontrol önlemlerini tam ve doğru bir şekilde uygulamakla yükümlüdür.
- o **Kuruluş**, salgınlara yönelik, tüm fiziki alanları ve ilgili tüm tarafları kapsayan risk değerlendirmesi yapmalı ve yapılan bu risk değerlendirmesi sonuçlarına göre Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol için Eylem Plan(lar)ı hazırlamalı ve uygulamalıdır.
- o **Kuruluş**, Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol için Eylem Planı (ları) kapsamında uygulayacağı kontrol önlemleri hiyerarşisini oluşturmalıdır.

STANDART ENFEKSİYON KONTROL ÖNLEMLERİ (SEKÖ)

SEKÖ, bulaşıcı ajanların hem bilinen hem de bilinmeyen kaynaklardan bulaşma riskini azaltmak için gerekli olan temel enfeksiyon önleme ve kontrol önlemleridir.

SEKÖ tüm personel tarafından dikkatle uygulanmalıdır. Bu önlemler genellikle:

- El hijyeni uygulamalarının yaygınlaştırılması,
- Kuruluş içinde hijyen ve sanitasyon kaynaklı salgın hastalık/lar için alınmış tedbirlere uygun hareket edilmesi,
- Fiziki mesafenin korunması,
- Uygun KKD lerin kullanılması,
- Solunum hijyeni öksürük/hapşırık kurallarına uyulmasını içerir.

BULAŞ BAZLI ÖNLEMLERİN (BBÖ) PLANLANMASI

SEKÖ, bulaşıcı bir ajanın çapraz bulaşmasını önlemek için tek başına yetersiz olduğunda «Bulaş Bazlı Önlemler» (BBÖ) uygulanır.

- o Kişinin izole edilmesinin ve izole kalmasının sağlanması,
- o Kişiye müdahale dahil, kontamine (bulaşmış, kirlenmiş) materyallerle iş ve işlem yapılırken uygun KKD kullanılması,
- o Kontamine malzeme ve alanlar için uygun dezenfeksiyon işlemlerinin yapılması,
- o El hijyeni sağlanması,
- o Hastalık şüphesi ya da tanı almış kişinin bulunduğu ortamın havalandırılmasının ve uygun şekilde temizlenmesinin sağlanması.

SALGIN HASTALIK BELİRTİLERİ GÖSTEREN, DOĞRULANAN KİŞİLERE YAPILACAK İŞLEMLER

Kuruluş;

Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol için Eylem Planına uygun hareket etmelidir.

Belirti gösteren kişinin diğer kişiler ile temasını en aza indirmek üzere derhal eylem planına uygun işlemler yapılmalıdır.

UYGULAMAYA YÖNELİK TEDBİRLER

EL HİJYENİ

- Tüm personel, öğrenci, veli, ziyaretçilere girişte ve mümkün olan uygun noktalarda el yıkama imkanı sağlanmalıdır.
- Bunun mümkün olmadığı noktalarda ve alanlarda **eller, %70 alkol bazlı antiseptik madde ile temizlenmelidir.**
- Tüm personel ve öğrenciler için antiseptik dispenserleri çalışma alanı içinde en yakın noktaya konumlandırılmalı, bunun mümkün olmadığı durumlarda cep antiseptikleri kullanılmalıdır.

El hijyeni sağlanmadan 6nce;

- a) Kolların sıvanması (m6mk6nse dirseklere kadar),
- b) Bilezik, y6z6k vb. takıların çıkartılması,
- c) Tırnakların temiz ve kısa olması; takma tırnakların veya tırnak 6r6nlerinin çıkartıldığından emin olunması,
- d) Cilt b6t6nl6đ6 bozulmuş, yara, kesik vb. yerlerin su geçirmez bir tampon ile kapatılması hususlarında bilgilendirme yapılmalıdır.

El Yıkama ve Ovalama Tekniği El hijyeni, ellerin kirliliği veya g6zle g6r6l6r şekilde bulaşı olduğu durumlarda sabun ve su ile el yıkanması ve rutin el hijyeni için alkol bazlı el antiseptiği ile temizlenmesi işlemlerini kapsar.

SOLUNUM HİJYENİ VE ÖKSÜRÜK/HAPŞIRIK ADABI 'Yakala, Çöpe At, Öldür. (Bertaraf et)'

- Salgın hastalıkların bulaşmasını en aza indirmek için potansiyel önlemlere yönelik öğrenci, personel, ziyaretçiler ve ilgili kişiler, solunum hijyeni ve öksürük adabı konusunda teşvik edilmelidir.
- Hapşırma, öksürme ve burun akıntısı silmek için mümkünse tek kullanımlık mendil kullanılmalı ve kullanılan mendil en yakın atık kumbarasına atılmalıdır.
- Kişiler için tercihen pedallı, sensörlü v.b. elle temas edilmeden açılıp kapanabilir atık kumbaraları temin edilmelidir.
- Mendil kullanılmadan hapşırma, öksürme ya da kontamine eşyalarla temas sağlandığında eller mutlaka el yıkama kurallarına göre yıkanmalıdır.

İşlem Süresi: 20 saniye

0 Ellerinizi su ile ıslatın;

1 Tüm el yüzeyine yetecek miktarda avuç içine sabun dökün;

2 Avuç içlerinin birbirine sürerek sabunu iyice köpürtün;

3 Bir elinizin içini diğer elinizin dışına gelecek şekilde birleştirin ve parmak aralarını ovalayın;

4 Avuç içlerinizi birleştirerek parmak aralarını ovalayın;

5 Avuç içleriniz birbirine bakacak şekilde parmaklarınızı birbirine kenetleyin ve ovalayın;

6 Baş parmaklarınızı diğer elinizin avucuyla kavrayarak ovun;

7 Parmak uçlarınızı birleştirerek diğer elinizin avuç içinde ovalayın;

8 Ellerinizi iyice durulayın;

9 Ellerinizi tek kullanımlık bir kağıt havlu ile kurulayın;

10 Kullandığınız kağıt havluyu musluğu kapatmak için kullanın;

11 Kurduktan sonra elleriniz artık temizdir.

Sosyal ve Ortak Kullanım Alanları

- o Tüm sosyal ve ortak kullanım alanları temiz ve düzenli tutulmalıdır. Alanlar sık aralıklarla uygun şekilde temizlenmeli ve gerektiğinde dezenfekte edilmelidir.
- o **Kuruluş, Hijyen, Enfeksiyon Önleme ve Kontrol için Eylem Planına uygun olarak,** öğrenciler, personel ve diğer kişiler tarafından kullanılan umumi tuvaletler ve diğer ilgili alanlar dahil olmak üzere farklı alanlarda antiseptik madde dispanserleri bulundurulmalıdır.
- o Sabun, dezenfektan/el antiseptiği sağlayan dispanserlerin, tek kullanımlık kağıt mendil aparatlarının ve diğer benzer ekipmanların eksiksiz ve düzgün çalışmasını sağlamak için rutin kontroller yapılmalıdır. Arızalı ekipmanlar ivedilikle onarılmalı veya değiştirilmelidir.
- o Merkezi havalandırma sistemlerinde içeriden alınan havanın tekrar dolaşıma verilmemesi, **%100 dış havanın emilerek şartlandırılması yöntemi** tercih edilmelidir.

Derslikler ve Etüt Salonları

- o Temizlik/dezenfeksiyon plan/programlarına uygun olarak temizlenmesi ve dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır.
- o Havalandırma sistemleri dışarıdan taze hava alacak şekilde ayarlanmalıdır.
- o Havalandırma sistemi filtrelerinin periyodik kontrolü yapılmalı, temiz hava debisi artırılmalıdır.
- o Ortak kullanılan ekipman ve dolaplar düzenli olarak dezenfekte edilmelidir.
- o Dersliklerdeki panolara, ekranlara ve ortak alanlara, hijyen ve sanitasyon bilincini ve farkındalığını artırmaya yönelik afişler, posterler asılmalıdır.
- o Elle temas etmeden açılabilir-kapanabilir pedallı, sensörlü, vb. atık kumbaraları bulundurulmalıdır

Giriş, Güvenlik, Danışma

- o Ziyaretçi kartları temizlik/dezenfeksiyon plan/programları doğrultusunda dezenfekte edilmelidir.
- o Vardiya değişimlerinde güvenlik personeli tarafından ortak kullanılan telsiz /telefon gibi malzemelerin, teslim öncesi uygun şekilde dezenfekte edilmesi sağlanmalıdır.
- o Güvenlik/danışma personeli için gerekli KKD'ler sağlanmalı ve alkol bazlı el antiseptiği bulundurulmalıdır.
- o Ziyaretçiler, kuruluşça hazırlanmış olan tedbirler/uygulanan kurallar konusunda bilgilendirilmeli ve bu kurallara uyacağına dair ziyaretçiden taahhüt alınmalıdır.
- o Kuruluşa her türlü kontrolsüz giriş engellenmelidir.

Tuvalet ve Lavabolar

- o Kapılar ve kapı kolları dahil tüm yüzeyler uygun deterjan/dezenfektan ile sık aralıklarla temizlenmelidir.
- o Banyo, klozet ve tuvaletler her gün en az bir kez 1/10 oranında sulandırılmış sodyum hipoklorit ile dezenfekte edilmelidir.
- o Mümkünse her tuvalet/lavabo girişinde (ideal olarak hem iç, hem de dış kısma), el antiseptiği cihazları bulunmalıdır.
- o Öğrencilere ve personele her seferinde en az 20 saniye boyunca sabun ve suyla ellerini yıkamalarını hatırlatmak için afiş/poster/uyarı levhası konulmalıdır.
- o Varsa el kurutucu cihazlarının kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınması sağlanmalıdır
- o Tuvaletlerin havalandırma sisteminin temiz hava sirkülasyonu yeterli ve uygun olmalıdır.

MASKELER

Solunum yolu ile bulaşan salgın hastalıklar için;

- o İlgili standartlara/kriterlere uygun (TS EN 14683, TS EN 149 veya TSE K 599) olmalıdır.
- o Kullanım için gerekli olana kadar temiz/kuru bir alanda kirlenmesi önlenmiş şekilde (son kullanma tarihlerine uygun) muhafaza edilmelidir.

Kullanım;

- o Burnu ve ağız iyi bir şekilde kapatmalıdır.
- o Kullanım sırasında veya kullanımdan sonra kullanıcının boynuna sarkmamalıdır.
- o Bir kez takıldıktan sonra ön yüzüne dokunulmamalıdır.
- o Solunum zorlaşırsa, maske hasar görür veya bozulursa maske bertaraf edilmeli ve değiştirilmelidir.
- o Islanan, nemlenen, kirlenen maske yenisi ile değiştirilmelidir.
- o Maske takılırken ve çıkarıldıktan sonra el hijyeni yapılmalıdır.

EĞİTİM ORTAMLARINDA UYULMASI GEREKEN KURALLAR

1. Öğretmenler ders giriş ve çıkışlarında hijyeni sağlayacak gerekli tedbirleri (el yıkama vb.) almalıdır.
2. Dersler sırasında öğretmen ile öğrenciler arasında sağlık otoritelerince belirtilen sosyal mesafeye uygun şekilde oturma düzeni oluşturulur. Ayrıca açık havada yapılacak eğitim-öğretim faaliyetlerinde de fiziksel mesafe ve hijyen kurallarına uygun tedbirler alınır.

3. Eğitim ortamlarında havalandırma/iklimlendirme sistemi varsa bu sistemin sadece dışarıdan temiz hava verecek şekilde ayarlanması aksi hâllerde doğal havalandırma yapılması sağlanır.

4. Salgın dönemlerinde (COVID-19 vb.) bulaşıcılığı engellemek için sağlık otoritelerince belirtilen kişisel koruyucu donanım (KKD) kullanılması sağlanır.

5. Eğitim ortamlarında yüz yüze gelmeyecek şekilde çapraz oturma düzeni sağlanır.

6. Temaslı takibi için eğitim ortamlarında, öğrencinin zorunlu hâller dışında aynı yerde oturması sağlanır.

7. Birkaç sınıfın bir araya gelmesi ile ortak yapılan derslerde oturma düzeninin sağlık otoritelerince belirtilen sosyal mesafeye uygun olması sağlanır.

8. Damlacık oluşturması nedeniyle sınıf içinde yüksek sesle aktivite yapılmaz.

9. Kitap, kalem, oyuncak, vb. eğitim materyallerinin kişiye özel olması ve öğrenciler arası materyal alışverişi yapılmaması sağlanır.

10. Öğrencilerin gün boyu aynı eğitim ortamlarında ders görmesi, eğitim ortamı değişikliği yapılmaması sağlanır. Değişiklik zorunlu ise eğitim ortamlarının her kullanım sonrası havalandırılıp temizlik ve dezenfeksiyonunun yapılması sağlanır.

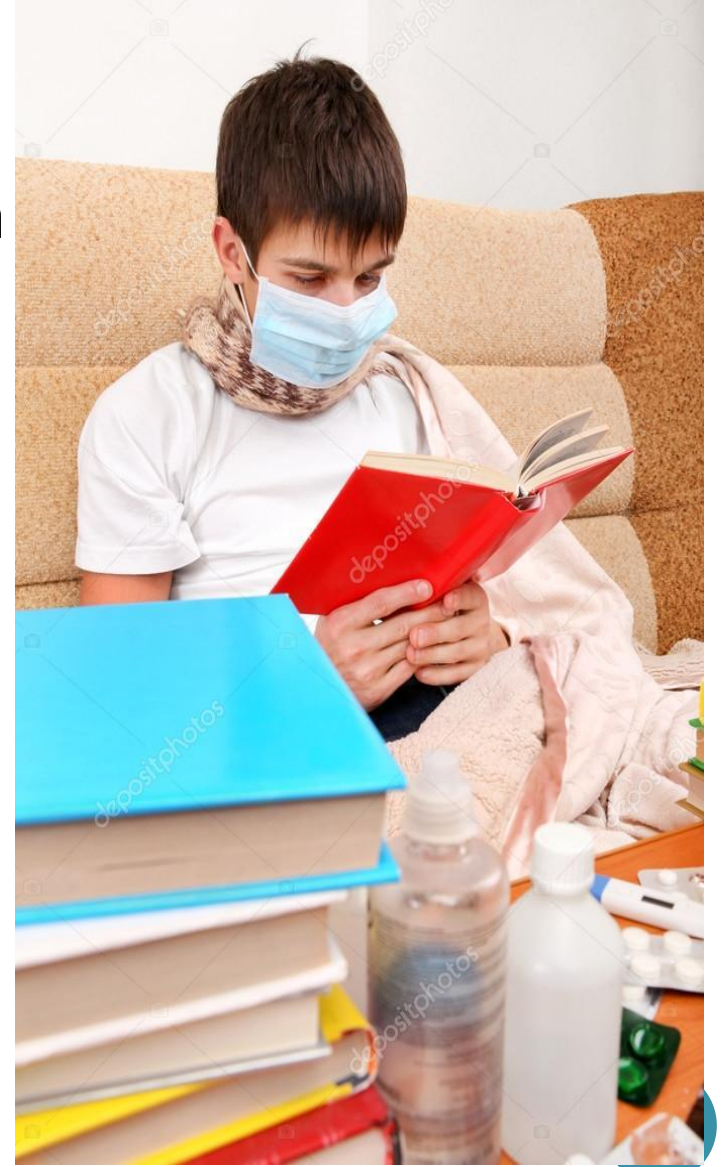
11. Günlük grup etkinliklerinde, öğrencinin hep aynı grup ile etkinlik yapması sağlanır.

12. Sanat, müzik, beden eğitimi gibi derslerde grupların birbirine karışmasının önlenmesi sağlanır.

13. Gerektiğinde özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin engel durum ve özelliklerine uygun düzenlemeler yapılır.

14. Salgın hastalık belirtisi gösteren öğrencilerin öncelikle belirlenen boş bir odada/alanda izole edilmesi ve ivedilikle okul idaresince görevlendirilen idareciye haber verilmesi sağlanır.

15. Eğitim ortamlarında, salgın hastalık riski nedeni ile beslenme faaliyetleri yapılmamalıdır.

ÖĞRETMENLER ODASI

1. Öğretmenler odasında sosyal mesafe kurallarına uygun davranır.
2. Öğretmenler kişisel eşyalarını özel dolaplarına koyar, açıkta bırakmaz.

3. Bilgisayar klavyesi, fare, telefon, dolap, kalem, silgi vb. malzeme ve ekipmanın ortak kullanılmamasına dikkat edilir. Ancak ortak kullanımı zorunlu olan malzemeler temizliği ve dezenfeksiyonu yapıldıktan sonra kullanılmalıdır.

4. Öğretmenler odasına misafir ve ziyaretçi kabul edilmemelidir.

5. Öğretmenler odasında el antiseptiği ve genel hijyen kurallarını sağlayan koruyucu malzemeler bulundurulur.

6. Öğretmenler odasında tek kullanımlık bardak, pet şişe su kullanılmalıdır. Çay/kahve makinesi kullanılmamalıdır.

7. Öğretmenler odasında salgın hastalık riski nedeni ile beslenme faaliyetleri yapılmamalıdır.

8. Öğretmenler odasının havalandırma/iklimlendirme sistemi varsa bu sistemin sadece dışarıdan temiz hava verecek şekilde ayarlanması aksi hâllerde doğal havalandırma yapılması sağlanır.

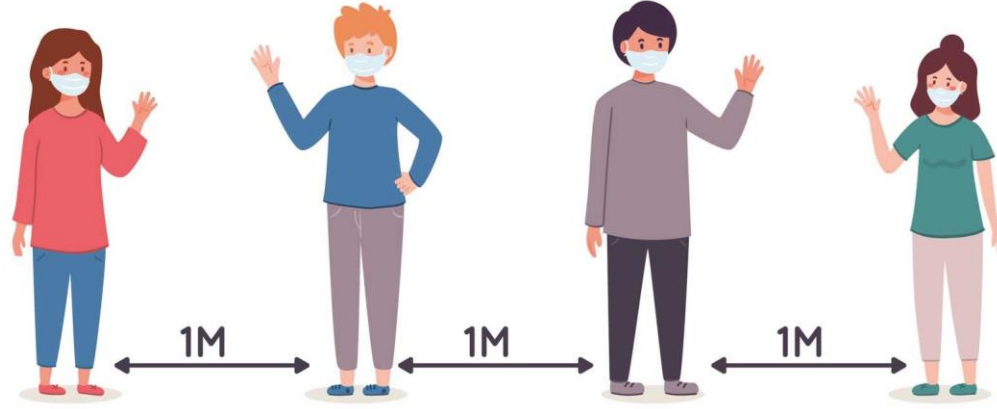

NÖBETÇİ ÖĞRETMENİN GÖREVLERİ

1. Velilerin zorunlu hâller dışında okul bahçesine alınmamasını sağlar.

2. Velilerin çocuklarını bırakırken ve alırken fiziksel mesafeye uymaları amacı ile okul girişine konulan belirleyici işaretlerin uygunluğunu kontrol eder.

3. Öğrencilerin okula ve sınıflara fiziksel mesafe kurallarına uygun olarak girmelerini sağlar.

4. Ders araları ve okul çıkışlarında öğrencilerin fiziksel mesafe kurallarına uymalarını sağlar. Kapı, koridor ve diğer alanlarda yığılmaları önler. Sınıf, kantin gibi toplu kullanım alanlarında kişilerin sosyal mesafeye uymalarını sağlar

5. Okula girişte salgın hastalık belirtisi gösteren öğrencileri ve personeli öncelikle belirlenen boş bir odada izole eder ve ivedilikle ilgili idareciye haber verir.

6. Nöbet alanının planlanan çerçevede periyodik olarak dezenfekte edilip edilmediğinin kontrolünü sağlar.

7. Öğrencilerin, okul bahçesinde fiziksel mesafeye uygun şekilde yerleştirilen yer işaretlerine uyup uymadığını denetler.

8. Eğitim ortamlarında havalandırma/iklimlendirme sistemi varsa bu sistemin sadece dışarıdan temiz hava verecek şekilde ayarlanması aksi hâllerde doğal havalandırma yapılmasını sağlar

9. Lavaboların yakınında hijyen uygulamalarını açıklayan afiş, levha vb. bulunup bulunmadığı kontrol eder.

10. Tuvaletlerde eksik temizlik malzemesi olup olmadığını kontrol eder.

11. Asansör bulunan okullarda asansörlerin kullanımının sınırlandırılması, asansör kapasitesinin üçte biri sayıda kişinin binmesine izin verilmesi ve bu sayının asansör girişinde belirtilmesi sağlanır.

OKULLARDA YEME İÇME DÜZENİNE İLİŞKİN ÖNLEMLER

1. Yemek öncesinde ve sonrasında ellerin su ve sabun ile en az 20 saniye boyunca yıkanması ve tek kullanımlık havlu ile kurulması gibi kişisel hijyen kurallarının uygulanmasını sağlar.
2. Yemekhane girişlerinde el antiseptiği bulunup bulunmadığının kontrolünü yapar.

3. Temaslı takibinin kolay yapılabilmesi için aynı kişilerin aynı masada yemek yemelerini sağlar. Öğrencilerin aynı masada oturmaları halinde sosyal mesafeye uyulmasını sağlar.

4. Yemekhane görevlilerinin kişisel hijyen kurallarına uymalarını ve KKD kullanmalarını sağlar

5. Öğrencilerin yemek alım noktasında belirlenen işaretler aracılığıyla mesafe kuralına uymalarını sağlar.

6. İçeride kalabalık oluşmasını engellemek için alınan tedbirlere uyulmasını sağlar.

OKUL SERVİSLERİNDE ALINMASI GEREKEN TEDBİRLER

1. Araçlarda el antiseptiğinin olup olmadığını kontrol eder.
2. Araç içerisinde oturma planına uyulup uyulmadığını kontrol eder.

3. Servise binen öğrencilerin servise alınma sıralarına göre cam kenarlarından başlanarak, arkadan öne doğru, her gün aynı koltuklara oturup oturmadığını gözlemler.

4. Servislere inip binerken öğrencilerin gerekli mesafeye uyup uymadığını kontrol eder.

5. Şoför ve rehberin KKD kullanıp kullanmadığını kontrol eder.

6. Araçların hijyen kurallarına uygun olarak temizlenip temizlenmediğini kontrol eder.

7. Özel gereksinimi olan öğrenciler için ek tedbirler alınıp alınmadığını kontrol eder.

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜR EDERİM...

